

ЗАСТОСУВАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ МАЙБУТНІМ ІНЖЕНЕРАМ-БУДІВЕЛЬНИКАМ

Конопляник Л. М.

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземних мов і прикладної лінгвістики

Національного авіаційного університету

м. Київ, Україна

Участь України у процесах європейської інтеграції, розширення закордонних контактів у сфері інженерної праці та підвищення рівня науково-технічного співробітництва із зарубіжними партнерами висувають певні вимоги до професійної підготовки висококваліфікованих інженерів будівельної галузі. Сучасний інженер повинен швидко адаптуватися до нових та швидкозмінних умов життя і праці, що вимагає від нього неперервного навчання та професійного розвитку, самовдосконалення та постійного підвищення своєї компетентності. Одне з пріоритетних завдань ВНЗ – це якісна підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців та пошук оптимальних технологій для підвищення ефективності навчального процесу у ВНЗ.

Однією з таких технологій є використання автентичних відеоматеріалів. Багатий автентичний матеріал, реальні ситуації спілкування дають можливість зробити процес вивчення іноземної мови цікавим, природним та невимусеним, оскільки забезпечується наочність для створення реальних і уявних ситуацій спілкування під час навчання, що призводить до інтенсифікації іншомовного спілкування та оптимізації всього навчального процесу.

Оскільки у сучасній методиці навчання іноземної мови приділяється велика увага проблемі використання автентичних матеріалів, ми спробуємо розібратися у понятті «автентичний матеріал». Глумачний словник української мови визначає термін «автентичний» (від грец. «αὐθεντικός») як «справжній, дійсний, достовірний, непідроблений». Р. Гоуер, Д. Філліпс та С. Уолкер дають таке визначення: «Все, що носій мови чує, читає або використовує можна описати як автентичне: театральні програми, газети, журнали, вірші, пісні, брошури, інформаційні листівки, меню, трансляції новин і фільмів, і цей список можна продовжувати нескінченно. Оскільки автентичні матеріали не призначені для студентів, які вивчають англійську мову як іноземну, вони не класифікуються за рівнями, хоча деякі з них важче зрозуміти, ніж інші» [4, с. 82]. Т. Адамс [2], С. Бейкен і М. Фіннерман [3, с. 464] та Дж. Хармер [5, с. 273] вважають, що автентичними є матеріали, які спочатку не були призначені для навчальних цілей, а були створені носіями певної мови для носіїв цієї ж мови.

Вітчизняні науковці погоджуються з іноземними дослідниками. Так, О. Миролюбов та О. Парахіна стверджують, що автентичні матеріали – це усні та письмові тексти та інші матеріали, які є реальним продуктом носіїв мови, не призначені для навчальних цілей, не адаптовані для потреб студентів, враховуючи їхній рівень володіння іноземною мовою [1, с.156]. Підсумовуючи вищесказане зазначимо, що автентичні матеріали – це оригінальні матеріали з реального життя, які носії мови продукують для носіїв мови, і які створюються для реальних умов спілкування, а не для навчальних ситуацій.

Використання автентичних відеоматеріалів на заняттях з іноземної мови професійного спрямування відкриває ряд унікальних можливостей для викладача та студентів, оскільки дає змогу оволодіти не лише мовою, але отримати додаткові знання з фаху та ознайомитись з іншомовною культурою. Аналіз досліджень з проблеми доцільності використання автентичних відеоматеріалів під час вивчення англійської мови показав, що їхнє використання має позитивний вплив на формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців (О. Кочукова, Т. Леонтьєва, А. Мунтян, Ю. Трикашна, М. Mekheimer, Е. Tschirner, J. Weyers); сприяє розширенню словникового запасу (Ю. Верисокін, N. Schmitt), розвитку навичок говоріння (Н. Бичкова, Е. Tschirner), аудіювання (С. Herron, I. Seay, J. Weyer's); сприяє міжкультурній комунікації (О. Зеленська, R. Gower, D. Phillips, S. Walters); підвищує мотивацію та активність студентів (О. Штельмах, S. Steapleski) тощо.

Автентичні відеоматеріали мають ряд особливостей, які важко знайти у матеріалах, штучно створених для вивчення іноземної мови. Матеріали, створені для навчальних цілей, адаптуються до мовних можливостей студентів, а це не відповідає тому, з чим студенти можуть зіткнутися у реальному житті.

Незважаючи на цінність автентичних відеоматеріалів як засобу вивчення мови, у багатьох випадках робота з ними перетворюється лише на перегляд відео та його можливе подальше обговорення. Слід зазначити, що сьогодні не існує систематизованого підходу до роботи з відеоматеріалами на заняттях з іноземної мови професійного спрямування, хоча такі ресурси можуть бути невичерпним джерелом інформації та сприяти розвитку нових знань та навичок студентів.

Науковці та викладачі іноземної мови звертають свою увагу на такі проблеми при організації роботи з відеоматеріалами в аудиторії.

1. *Складність відеоматеріалу.* Це може бути викликано неправильним вибором, коли мовний матеріал, що міститься в автентичних відеоматеріалах, занадто складний для студентів і не відповідає конкретним завданням навчання, а лексичні одиниці цього мовного матеріалу виходять за межі теми, яка вивчається, або фаху студентів, і тому незрозумілі для них.

2. *Складність сприйняття матеріалу студентами.* Автентичні відеоматеріали не завжди стають гарантією того, що всі студенти одержують однакову інформацію. Неспроможність студентів зрозуміти певний автентичний відеоматеріал з фаху може бути викликана недостатнім рівнем знань з іноземної мови або з фаху, неналежною роботою, проведеною перед переглядом, або занадто довгим відеорядом. Тому викладач повинен ретельно відбирати матеріал, який би відповідав інтересам цільової аудиторії, та зняти мовні труднощі сприйняття відео перед переглядом за допомогою розроблених завдань. Відеоряд повинен супроводжуватися чіткою інструкцією викладача.

3. *Фактор часу.* Незважаючи на велику кількість відеоматеріалів на теренах Інтернету, викладачу необхідно витратити дуже багато часу для підготовки до заняття з використанням таких матеріалів. Потрібно знайти відповідний матеріал, опрацювати його та розробити систему вправ, а це потребує довгої та клопіткої праці.

4. *Фактор новизни та актуальності.* У сучасному швидкоплинному світі частина автентичних матеріалів достатньо швидко стає застарілою. Інформація, яка сьогодні вважається новою, завтра вже може виявитись неактуальною та нецікавою для студентів. Тому викладач мусить бути у постійному пошуку актуальних матеріалів для студентів.

На жаль, сьогодні не існує спеціально розроблених відеоматеріалів з завданнями для студентів-будівельників. При роботі з такими студентами ми використовували такі відеоматеріали з мережі Інтернет та розробляли систему диференційованих завдань до них: фрагменти *документальних фільмів* («Mega Engineering», «London Heathrow Airport», «Lupu Bridge-Megastructures», «Secrets of the Taj Mahal»); *4-5 хвилинні репортажі програми новин BBC, CNN та CBS* («Iconic Tower of Pisa now one Inch Straighter»); фрагменти *шоу на Netflix* («Building Hong Kong's Airport», «Oakland Bay Bridge», «Millau Viaduct»); *матеріали TED Talks* («Why do buildings fall in earthquakes?», «Building the Seed Cathedral»); фрагменти *художніх фільмів* («The Architect»).

Заняття із застосуванням автентичних відеоматеріалів склалися з таких етапів: підготовка до перегляду відео, власне перегляд і виконання завдань, виконання завдань після перегляду з подальшим обговоренням.

Основна мета першого етапу – це підготовка студентів до перегляду та зняття труднощів. На цьому етапі викладач може запропонувати студентам зробити припущення щодо змісту на основі назви фільму, але головне – необхідно ознайомити студентів з новою лексику і прокоментувати незнайомі граматичні явища, які студенти зустринуть при перегляді.

Під час другого етапу розвиваються уміння студентів сприймати інформацію. Цей етап може складатися з декількох частин. Невеликий за обсягом відеоматеріал можна спочатку повністю переглянути, щоб отримати загальне уявлення та відповісти на деякі питання. Потім доцільно переглянути матеріал (при потребі, з зупинками), щоб отримати детальну інформацію. Студентам можна запропонувати заповнити пропуски у реченнях, виписати слова, знайти правильні відповіді, коректні чи некоректні твердження, підібрати еквіваленти, синоніми чи антоніми до почутих слів тощо.

Третій етап спрямований на обговорення теми та розвиток навичок мовленнєвої діяльності. Доречно запропонувати написати переказ чи твір за змістом сюжету, скласти діалог, провести дискусію, організувати рольову гру, знайти додаткову інформацію, створити проект на основі сюжету. На цьому етапі активізується комунікативна та творча діяльність студентів.

На основі власного досвіду використання автентичних матеріалів при викладанні іноземної мови професійного спрямування зазначимо, що метод ефективніший для студентів вже з певним багажем знань. При роботі з відеоматеріалом такий студент не лише отримує задоволення від перегляду, але й працює над удосконаленням *навичок володіння іноземною мовою*, розширенням свого кругозору та набуває необхідні навички для спілкування з представниками різних країн для успішної професійної діяльності.

Література:

1. Зеленська О.П. Використання іншомовних автентичних матеріалів у процесі культурологічної підготовки курсантів ВНЗ системи МВС України / О.П. Зеленська // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. – 2015.– Вип. 124. – С. 156–159.
2. Adams, T. (1995). What makes materials authentic? Retrieved from: <https://eric.ed.gov/?id=ED391389>. Last accessed 05th March 2017.
3. Bacon, S., & Finneman, M. (1990). A study of attitudes, motives, and strategies of university foreign language students and their disposition to authentic oral and written input. *Modern Language Journal*, 74(4), 459-73.

4. Gower, R., Phillips, D., & Walters, S. (1995). Teaching practice handbook. 3rd ed. Oxford: Macmillan. 188p.

5. Harmer, J. (2001). The practice of English language teaching. 4th ed. London: Longman. 384p.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ФАРМАЦЕВТІВ

Коняшина І. Б.

*методист навчально-методичного підрозділу
Кіровоградського медичного коледжу імені Є. Й. Мухіна
м. Кропивницький, Україна*

Актуальність теми. У зв'язку з провідними тенденціями в сучасній освітній сфері система підготовки фахівців з будь-якої професії, спеціальності, галузі потребує професійної компетентності, реалізації ефективного навчально-виховного процесу, підготовки висококваліфікованих фахівців фармацевтів, орієнтир на працевлаштування.

Вивчення публікацій. Проблема компетентності ґрунтовно досліджена в роботах С. У. Гончаренко, О. М. Дахіна, А. К. Маркова, В. Л. Сліпчука та ін. Сучасними підходами до проблеми компетентності опікуються А. В. Василюк, Л. Г. Кайдалова, О. В. Овчарук. Питання професійної підготовки на основі компетентнісного підходу розглянуто в працях В. М. Аніщенко, Н.М. Бібік, М.П. Васильєвої, Н.В. Дементьєва А. М. Михайличенко та ін. Визначення ключових компетентностей подано в роботах І. А. Зимньої, Е.Г. Ісламгалієва, Г. К. Селевко, П. І. Третьякова, Л.В. Філіпової, А.В. Малецького та ін.

Мета статті – формування професійної компетентності майбутніх фахівців фармацевтів у галузі та обґрунтувати сучасні тенденції у вирішенні цих питань.

Виклад основного матеріалу: перехід на ринкові відносини, ускладнення економічних зв'язків, а також інтенсивний розвиток виробничих сил приводить до необхідності формування якісного компетентного конкурентоспроможного інноваційного творчого потенціалу фахівця.

Основною ідеєю концепції вищої освіти є підготовка кваліфікованого працівника відповідного рівня і профілю, конкурентоздатного на ринку праці, компетентного, відповідального, який вільно володіє своєю професією й орієнтується в суміжних галузях діяльності, здатного до ефективної роботи зі спеціальності на рівні світових стандартів, готового до постійного професійного зростання, соціальної і професійної мобільності.

Кожній людині для успішної, якісної, творчої роботи потрібна мотивація. Одна з проблем у підготовці будь-якого фахівця є відсутність мотивації.

Світовий досвід господарювання країн, які досягли стабілізації в економіці, демонструє, що економічний і соціальний прогрес залежить не стільки від систем управління якістю, організації виробництва, його технічного оснащення, скільки від творчої активності людини, її бажання працювати з високою трудовою віддачею, ентузіазмом, прагненням до постійного оновлення знань та їхньої реалізації у трудовому процесі. У даний час пріоритетна роль належить